

**Közösségi Beavatkozási Terv
Kecskemét roma közössége számára**

A közösség meghatározása Kecskeméten

A közösség egyszerre jelenti mindazokat, akik Kecskeméten élnek, valamint azokat, akik ezen a nagyobb csoporton belül valamilyen közös ideológia, szellemi-kulturális értékrend alapján egy csoportba sorolják magukat másokkal. Ez kapcsolódhat például valláshoz, politikához, hasonló kulturális értékekhez, esetleg életkorhoz, iskolai végzettséghez, vagy létrejöhet a város közéletében, működésében való szerepvállalás alapján is.

Nem könnyű feladat világosan körülhatárolható csoportokat, közösségeket meghatározni Kecskeméten, hiszen sokszor még azok sem érzik magukat azonos közösségbe tartozóknak, akik kívülről szemlélve egy csoportba, egy közösségbe tartozhatnának. Ugyanakkor a sokszor ki nem mondott, vagy egyértelművé nem tett körülmények is erősíthetik a közösséghez, csoporthoz tartozás érzetét. Például olyan váratlan események, természeti katasztrófák, amelyek erősítik a szolidaritást, szorosabbra fűzik az egy településhez, az egy fizikai közösséghez tartozás élményét. Gyakran fordult elő az elmúlt közel 30 év során Magyarországon, hogy inkább valamilyen tragédia teremtett valódi közösséget helyben élő emberekből, ahelyett, hogy egy jó ügy érdekében, valami pozitív, építő jellegű kezdeményezés miatt találnánk meg a közösségünket összeforrasztó és azt mozgató erőt.

A közösség szintjei

- **A család közössége**

A közösség első, egyértelműen értelmezhető szintjét a család jelenti, amely a hátrányos helyzetű/roma embereknél sokszor akár egészen nagyszámú tagot is jelent, hiszen a család fogalma esetükben a nagyszülőket, sok esetben a felnőtt testvéreket és azok gyermekeit (unokatestvéreket is) jelenti. Nem feltétlenül szükséges, hogy mindannyian egy fedél alatt éljenek, sokszor egymás közvetlen szomszédságában laknak, vagy egy adott utcában, de általában kellő közelségben ahhoz, hogy a család együvé tartozását kifejező közös programok, közös élethelyzetek, örömtelibb és szomorúbb történések megélésében számíthassanak egymásra. Ez természetesen sokszor feszültségek, konfliktusok forrása vagy éppen közege is lehet, ami abból ered, hogy ezek az emberek egymás közvetlen közelségében élik meg a hétköznapijait.

Nagyon fontos megjegyezni, hogy sok család nem feltétlenül éli meg azt a szellemi/ideológiai alapú közösségi kötődést, amit egy valódi, értékalapú közösség megélhet. Pontosabban nem egyértelmű a számukra, hogy a közösségi kötődést hogyan kellene a vérségi kapcsolaton túl még erősebbé tenniük, hogyan ne forduljon elő az, hogy kizárólag a családhoz tartozás kényszere vigye őket közös irányba, közös célok vagy komoly feladatok megoldása felé. Korábban sokan és sokszor hivatkoztak arra, hogy a roma közösségek belső kohéziója, a család megtartó ereje milyen erős közösségeket teremt. Lehetséges, hogy néhány évtizeddel ezelőtt ez valóban így volt, de mára már szétszakadtak ezek a szövetek, és nem olyan egységesek immár nemcsak az országon belül, de helyi szinteken sem a roma közösségek, illetve az azokat alkotó helyi roma családok. Egyfajta humanista, mindenáron pozitív képzetet társítani kívánó megközelítés hangsúlyozza még ma is, hogy romák esetében a családi összefogás, a család ereje mennyire kiemelkedő és milyen valódi értékekkel bír. A gond az, hogy ez egyáltalán nem vonatkoztatható általánosan a hazai roma közösségekre.

Természetesen sehonnan nem vezett, nem kopott ki még teljesen, de az sem igaz, hogy olyan mértékben lenne jelen – és lehetne rá közösségeket alapozni – mint ahogyan az néhány évtizede még valóban létezett. Ennek a helyzetnek a megértése mindenféleképpen szükséges, ha valaki őszinte, egységes és szilárd alapokra helyezett közösséget akar teremteni ma Magyarországon ebből a csoportból.

Mindez azt is jelenti, hogy elsőként a családokból, illetve a családokon belül lesz szükséges egyfajta közösséget megteremteni oly módon, hogy a közösség felépítésének eszméje, ideológiája nem valaki vagy valami ellen (pl. többségi társadalom, másik roma család, akik a haragosaink, stb.), hanem valami mellett, leginkább a pozitív változás érdekében fogalmazódik meg. Ilyen lehet például a helyi gyermekek jobb iskolai eredményének elérése, a helyi roma családok jobb lakókörülményeinek előmozdítása önkéntes társadalmi (közösségi) munkában, vagy a kevesebb kábítószer- és alkoholfogyasztás érdekében történő közösségfejlesztés.

Ezek a kezdeményezések mind elindulhatnak egy-egy családból is akár, de nagyon fontos, hogy az adott család megértse, elhiggye, hogy neki erre szüksége van, és ha már minden (legtöbb) tagja felsorakozott az adott cél érdekében a többiek mellé, akkor érezhetik talán először igazán azt, hogy a vérségi köteléken (a kényszerű fizikai együttlétén) túl ideológiai, eszmei értékrend is összefogja őket. Ez az első lépés a szélesebb értelemben vett közösség felépítéséhez.

- **A telep/szegregátum közössége**

Elsősorban fizikai értelemben vett közösséget jelent, emberek olyan csoportját, akik ugyanazon a jól meghatározható földrajzi területen, fizikai térben élnek. Fontos kérdés, hogy milyen eszközökkel lehet egy ilyen fizikai alapú közösségből értékalapú közösséget létrehozni.

A telepek/szegregátumok lakosságának általános jellemzői a közösségfejlesztés szempontjából az alábbiak.

- Fásultság.
- Minimális szolidaritás.
- Az egységes, vagy legalább a csoportos önkéntesség hiánya.
- Önzés, mások nehézségeinek, gondjainak negligálása.
- Számonkérés a helyi és az országos döntéshozók (helyi hatalom) és a többségi társadalom felé.
- Jövőkép hiánya.
- Egységes és konstruktív célok irányába történő közösségi fellépés hiánya.
- Saját erőforrások, lehetőségek felismerésének hiánya.
- Gyakori áldozat szerep.
- Következetlenség.

Mindezek egyértelműen alátámasztják, hogy a szegregátumokban élők közös tapasztalatai általában negatív élményekhez, élethelyzetekhez kapcsolódnak, azaz olyan dolgok mentén érezhetik önmagukat másokkal hasonlóknak, amiket az ember a természetéből adódóan szeretne mihamarabb megszüntetni. Nagyon fontos kimondani, hogy a szegregátumokban élőkben olyan tényezők formálnak indirekt módon közösséget, amelyeket valójában meg szeretnének szüntetni. Ebből az a furcsa paradoxon is következik, hogy a közösséget nem erősítik, hanem gyengítik azok a pozitív irányú erőfeszítések, amelyek pedig szükségesek lennének a teljes helyi

közösség érdekében. Mindez azzal is jár, hogy ezekkel az emberekkel meg kell értetni, hogy a valódi közösséggé alakulásukhoz az eddigi negatív kohéziós tényezőket fel kell számolniuk, és a helyükre új, konstruktív céloknak kell kerülniük.

- **A vallási közösség, a gyülekezet ereje**

Kifejezetten jó tapasztalatok gyűltek mára már össze arról, hogy egy helyi vagy térségi vallási csoport milyen formában képes közösséget teremteni a hátrányos helyzetű, roma emberek között is. Évezredek során az emberek számára a spirituális közösséget elsősorban a vallásuk kínálta. A közös hit jó értelemben véve egy olyan keret, amelyet tartalommal megtölteni felelősség és egyben lehetőség is, hiszen az adott vallás saját maga szab utat az individuumnak a tekintetben, hogy ő maga, illetve a vallás további követői csoportként hogyan éljék az életüket, milyen értékeket kövessenek. A vallás meghatározza, hogy a közösség tagjai milyen formában segítsék társaikat, milyen kohézió alakuljon ki közöttük, hogyan viselkedjenek a csoporton kívüliekkel vagy más vallások követőivel. Ez valóban komoly felelősség.

Kecskeméten a történelmi egyházak mellett több kiségyház is elkövet mindent annak érdekében, hogy segítse a társadalmi felzárkózást. Nagyon fontos, hogy nem szabad különbséget tenni, ugyanakkor ugyanolyan eredményeket sem elvárni tőlük. Egységesen kell megítélni, hogy mit tehetnek a helyben élőkért, miközben azt is látni kell, hogy a roma/hátrányos helyzetű emberek elsősorban abban a vallási csoportosulásban találják meg leginkább önmagukat, amely közel megy hozzájuk.

A beavatkozás szintjei – belső struktúrák és nehézségi fokozatok

A közösségben bekövetkező bármilyen változás számos szinten, formában és csoportban/közegben követel teendőket, vár el reakciókat, illetve eredményez következményeket. Ezek a szintek az alábbiak.

- **Oktatási intézmények szintje**

Az óvoda és iskola azok az intézmények, illetve az a közeg, amelyben a közösségben történő változásoknak akkor is hatásuk kellene, hogy legyen, ha önálló társadalmi fejlesztési koncepció nem is valósul meg egy településen. Olyan környezetet jelentenek ma az iskolák és óvodák, hogy bármilyen pozitív változás, ami bekövetkezik a helyi roma/hátrányos helyzetű közösségben, az azonnali változásokat okozhat ezekben is. A legfontosabb nehézségek sokak számára ismertek, azokat most nem soroljuk fel, viszont a jó megoldásokat és a remélt eredményeket igen, amik az alábbiak lehetnek:

- diákok iskolai fegyelme javul;
- diákok és pedagógusok kommunikációja javul, egymás iránti tisztelet és elfogadás megerősödik;
- pedagógusok és szülők kommunikációja javul, egymás iránti tisztelet megerősödik;
- diákok összetartása, egymás iránti szolidaritása és tisztelete megerősödik;
- diákok iskolai teljesítménye javul;
- szülők közössége erősödik, önálló értelmet, célt kap, hogy találkozzanak, segítsék egymást;
- pedagógusok motiváltak maradnak, hisznek magukban és a diákokban, kevesebb a kiégett és pályaelhagyó tanár.

Ebben a közegben számos tabukérdéssel és az elmúlt években felerősödő tendenciával, folyamattal kell szembenézni (pl. iskolai erőszak, szülők egyéni döntése a gyermek továbbtanulásának megakadályozására, növekvő számú korai iskolaelhagyó), illetve komoly kihívás, hogy a többségében roma tanulók által látogatott iskolák, mint egyfajta passzív/természetes szegregáció helyszínei alkalmasak lehetnek-e arra, hogy megfelelő minőségű oktatás folyjon azokban. Az előbbieket sokak számára elsősorban elméleti, ideológiai kérdések, és mi magunk sem vitatjuk azt, hogy a szegregáció az oktatásban semmiképpen sem segíti a diákokat, főleg akkor nem, ha szándékosan történik. Ugyanakkor egy olyan településen, mint Kecskemét, fel kell arra készülni, hogy a növekvő gyermekszám egy idő után az óvodákban és az iskolákban is jelentkezni fog, ami pedig komoly kihívás elé állítja a pedagógusokat és a szülőket is. Egy eredményes, pozitív megközelítésű közösségi beavatkozási folyamat ezt megpróbálja az előnyére fordítani, és nem azzal viaskodik, hogy hogyan lehetne kevésbé homogén csoportokat és osztályokat létrehozni a helyi óvodákban és iskolákban, hanem hogyan lehetne ezekből a diákokból és a szüleikből egy olyan közösséget létrehozni, amely valóban tenni akar önmagért és a közvetlen környezetéért. Ennek a látásmódnak a megjelenése és megerősödése kulcsfontosságú, mert ha így lesz, akkor azzal valós esély nyílik arra, hogy ezek a diákok és ezek a családok tegyenek valamit a saját sorsuk, saját gyermekeik sorsának jobbítása érdekében.

- **Szociális, gyermekvédelmi feladatok ellátása, azokhoz kapcsolódó intézményrendszer**

Nagyon kevés szó esik még mindig arról, hogy az állami/önkormányzati ellátórendszerben meglévő szolgáltatások, eszközök, erőforrások sajnos nem mindig hasznosulnak a legmegfelelőbbben a társadalmi felzárkózás során, holott pusztán ezek megfelelő alkalmazásával is lehetne eredményeket elérni. Hiszünk abban, hogy az egyes munkacsoport-foglalkozások képesek lesznek megértetni a hátrányos helyzetű célcsoporttal, hogy számos jelenleg is rendelkezésre álló eszköz segítheti a felzárkózásukat a mindennapokban, különálló fejlesztési programok nélkül is. Ha ezt széles körben sikerül megértetni, akkor a következő eredményeket, következményeket várhatnánk.

- Jobb kommunikáció alakul ki a szociális és gyermekvédelmi szakemberek, illetve a roma/hátrányos helyzetű családok között.
- Több információval rendelkeznek a roma/hátrányos helyzetű családok arról, hogy miben és hogyan segítheti őket az állami/önkormányzati ellátórendszer.
- Tudatosabb magatartással segíthetik a szociális és gyermekvédelmi szakemberek munkáját a célcsoport tagjai.
- Csökken a családon belüli erőszak mértéke, gyakorisága.
- Megnö az érdeklődés a szociális szakmai iránt, pályaválasztás előtt álló fiatalok esetleg érdeklődhetnek az ágazat iránt.

Ebben a témakörben a változás azt hozhatja magával, hogy a helyi romák/hátrányos helyzetűek megértik, hogy a szociális ellátórendszer nem ellenség, hanem megfelelően használva fontos segítség, sőt akár társ is lehet, ha megtanulják a helyén és az értékén kezelni. Ehhez elsőként meg kell ismerni, valamint meg kell tanulni tisztelni azokat, akik annak részeként sokat tesznek a helyben élő roma/hátrányos helyzetű emberekért is. Az elmúlt években ez volt az egyik olyan ágazat, amelyben a közfeladatot ellátó személyek munkájának sikere kiemelten függött attól, hogy mennyire együttműködő, mennyire támogató az a célcsoport, amelynek érdekében ők a munkájukat végzik.

• **Helyi roma nemzetiségi önkormányzat, rendezvényei, valamint partneri hálózata**

A helyi roma nemzetiségi önkormányzat fontos szereplője a társadalmi felzárkózási folyamatoknak, törekvéseknek. Egy tapasztalt, a helyi roma családok többségével jó viszonyban lévő testület nagy haszna minden településnek, ugyanakkor szükséges a dinamika, a lendület, a változás szükségességének egyértelműségét közvetítő szemlélet is. Fontos kiemelni, hogy a roma nemzetiségi önkormányzat nemcsak a romák, de Kecskemét egészének a közösségét is segíteni tudja a munkájával. A legfontosabb jellemzőknek, üzeneteknek, „állásfoglalásoknak” az alábbiaknak javasoljuk a roma nemzetiségi önkormányzat számára az elkövetkezendő évek során.

- Minden helybeli roma embert képviselni kívánnak, de ahhoz a lehető legtöbb roma embernek fel kell keresnie őket, azaz törekedni kell arra, hogy egyre jobb és erősebb legyen a helyi roma közösség és a nemzetiségi önkormányzat közötti kommunikáció.
- Folyamatosan hírt kell adniuk arról, hogy mit és hogyan kívánnak megvalósítani, azaz láthatóvá kell tenni a munkájukat, és törekedni kell arra, hogy tervezni lehessen mindenki számára azt, hogy mikor, hogyan csatlakozik a roma nemzetiségi önkormányzat munkájához, rendezvényeihez.
- Folyamatos képzéseket kell önmaguk számára megszervezniük, hogy mindig jobban teljesítsenek. Javasolt a képzések tervezésekor az alábbi témakörökre kitérni: *alapvető kommunikációs képességek fejlesztése, projektmenedzsment ismeretek, közigazgatási ismeretek.*
- A lehető legszélesebb körű partnerségre kell törekedniük minden lehetséges helyi, térségbeli, megyei szereplővel, aki bármivel is támogatni tudja a helyi roma közösség társadalmi felzárkózását.
- Civil szervezeti háttér kialakítása, amely révén minden korosztály, vagy egyes belső, kisebb célcsoportok meghatározására és bevonására is esély nyílik – kiemelt figyelemmel az ifjúságra, a sportra, a drogprevencióra, a bűnmegelőzésre, illetve a nők és a lányok helyzetének javítására.

Sajnos ma a legtöbb roma nemzetiségi önkormányzat súlytalan az országos és a helyi politikai, fejlesztési folyamatokban. Éppen ezért örömteli azt látni, hogy a kecskeméti roma nemzetiségi önkormányzat, valamint az azzal együttműködő civil szervezeti közeg aktív és további feladatokat kíván vállalni. Valódi közösségépítő folyamatoknak kell a jövőben is részeseivé, katalizátorává válniuk, főleg olyan témakörök kapcsán, mint a közösség felelősségének a tisztázása, az együttéléshez szükséges roma feladatvállalás meghatározása, vagy éppen a helyi közpolitikában való konstruktív megjelenés (választásokon való részvétel, lakossági fórumokon való részvétel, saját kezdeményezések, stb.).

• **Többségi társadalom szintje**

Ezen a szinten, ebben a közegben lesz talán a legnehezebb a közösségi beavatkozást egyértelművé tenni, értelmezni a helyben élők számára, illetve elfogadtatni azt, hogy abban mindenkinek feladata és felelőssége kell, hogy legyen. Nem pusztán a helyi roma/hátrányos helyzetű emberek, családok irányában fogalmazunk meg elvárásokat, hanem a többségi társadalom tagjai felé is, hiszen emberek egy kisebb csoportja csak úgy tud egy nagyobb csoporton belül hatni, ha a törekvései nem egyirányúak, illetve nem hiábavalók. Ez azt jelenti, hogy fel kell készíteni a helyben élő többségi társadalmat is arra, hogy a helyi társadalmi felzárkózás és fejlesztés érdemi céljainak egyike, hogy a velük élő roma/hátrányos helyzetű emberek megtalálják saját közösségüket, saját céljaikat, saját erősségeiket, és úgy változzanak majd meg, hogy az nemcsak az ő számukra, hanem minden helyben élő számára előnyt

kínáljon. Ehhez nyitott, befogadó magatartásra van szükség, egyfajta biztató, támogató attitűdre, amely megsokszorozhatja a roma közösség motivációját, illetve könnyebben teljesíthetővé, valóban elérhetővé teszi azokat a célokat, amelyeket mindenki fontosnak tart.

Ehhez sokat kell közvetve, illetve közvetlenül is kommunikálni a helyben élő többségi társadalom tagjaival, akiknek látniuk kell, hogy honnan hova szeretnénk az elkövetkezendő évek során eljutni a helyi roma/hátrányos helyzetű közösséggel. Ezt lakossági fórumok, kiadványok, valamint a helyi média révén lehet a legjobban elérni.

Az elkövetkezendőkben a helyben értelmezhető többféle közösség számára kívánunk a Közösségi Beavatkozási Terv révén komoly változásokat indukálni. Ezeket a változási lehetőségeket az ebben a fejezetben ismertetett Tevékenységi terv tartalmazza. A Tevékenységi tervet egyfajta sorvezetőként lehet használni, egy olyan "útitervként", útmutatóként, amelyet folyamatosan elő lehet venni, folyamatosan forgatni lehet annak megfelelően, hogy melyik fázisában tart a helyi felzárkózás folyamata. Véleményünk szerint az alábbi valós problémákkal kell a közösségeknek szembenézniük a társadalmi felzárkózás vonatkozásában Kecskeméten.

- Korai gyermekvállalás a legszegényebb családokban.
- Alacsony iskolai végzettség széles körben a hátrányos helyzetű/roma családoknál.
- Magas munkanélküliség.
- Növekvő számú gyermekvállalás olyan családokban, ahol a feltételek hiányosak az egészséges szocializációjú gyermekneveléshez.
- Depresszió megjelenése, lassú növekedése a leghátrányosabb helyzetű/roma családokban.
- Szinte teljesen ellehetetlenülő idősebb generáció.
- A tanulás értékének hiánya a leghátrányosabb helyzetű/roma családokban.
- Inaktivitás és a személyes, illetve közösség iránt érzett felelősség fel nem vállalása.
- Az egészségügyhöz való tudatosabb hozzáállás hiánya, és ebből is eredően általánosnak tekinthető rossz egészségi állapot.
- A kisebbség-többség viszonyának nem megfelelő formában való értelmezése, növekvő esély az etnikai alapú konfliktushelyzetek kialakulására.
- Közfeladat-ellátókkal szembeni tisztelet hiánya, munkájuk nehezítése.
- A város egyes, ma még kisebb részein megjelenő rossz állapotú lakhatási környezet, folyamatosan romló lakhatási feltételek, sok esetben a tulajdonosok hibájából is adódóan.
- A kezdeményezőkézség, belső motiváció és tenni akarás hiánya egyes roma családok vonatkozásában.

A helyi közösségben szerzett tapasztalatok alapján az mondható el, hogy a roma/hátrányos helyzetű családokban a fenti nehézségek, problémák többsége sajnos jelen van, ugyanakkor az azokkal való szembenézésre kevés volt eddig a törekvés, illetve nem volt még olyan metodika, ami mentén esély születhetett volna az érdemi változtatásokra.

A tervezett felzárkózási folyamatok kifejezetten a roma közösségre vonatkozó egyik legmeghatározóbb eleme lehet olyan szemléletváltást hozó munkacsoportok létrehozása, amelyek a saját foglalkozásaik és teendőik ellátása során eredményesen segíthetik azt, hogy a fenti problémákra válaszokat, megoldási javaslatokat kaphassunk.

A cél az, hogy a csoportfoglalkozások megmozgassanak legalább 20-20, a helyi roma közösségből származó embert minden csoportban, és őszintén, tabuk nélkül, a tervek szerint

progresszív módon lehessen majd velük arról beszélni, hogy mik lehetnek a megoldási javaslatok majd a jövőben, illetve el is sajátítanak olyan új ismereteket, amelyekkel ők maguk is a változás előidézői lesznek majd.

A javasolt szakmai csoportok az alábbiak

- 1. Senior (időskori) műhelycsoport**
- 2. Háztartási praktikák műhelycsoport - lányok**
- 3. Háztartási praktikák műhelycsoport - fiúk**
- 4. Egészségügy - általános ismeretek műhelycsoport**
- 5. Egészségügy és gyermekvárás/gyermekekéldés – Terhes- és Csecsemőgondozás**
- 6. Családmegtartó és gyermeknevelő csoport**
- 7. Karrier/Életút/Oktatás műhelycsoport**
- 8. Együttélés műhelycsoport (kisebbség-többség viszonyát alakító csoport)**

Az alábbiakban ezeknek a csoportoknak a részletes bemutatása következik, kiemelt figyelemmel arra, hogyan tudnak érdemi, eredményes beavatkozás mentén változást elérni a helyi hátrányos helyzetű/roma közösségben.

Senior (időskori) műhelycsoport

Milyen problémára kíván megoldást kínálni ez a csoport?

A hátrányos helyzetű/roma emberek számára általában komoly gondot okoz, hogy amikor idősök lesznek, akkor sok esetben nehezen találják a helyüket mind a családjukban, mind a helyi, települési társadalomban, ahol élnek. Érdemi céljaik gyakran ekkora már szinte egyáltalán nincsenek, és sokszor sajnós az is előfordul, hogy a családjikkal való viszony is komoly mértékben megromlik, vagy legalábbis nem számíthatnak úgy a gyermekeikre, rokonaikra, mint ahogyan az szükséges lenne. Ráadásul mentálhigiénés állapotuk sokszor kritikusan gyenge, ami viszont kihat a teljes környezetükre. A szellemi leépülés sokszor együtt jár a komoly fizikai leépüléssel is, amit pedig nagymértékben meghatároz, hogy mennyire voltak tudatosak korábban a saját egészségi állapotukkal kapcsolatosan, mennyire figyeltek oda magukra, az egészségükre. Komoly probléma ma a körükben a cukorbetegség, nagyon nagy számban van jelen a veseelégtelenség, a romló látás és hallás, illetve a légzőszervi betegségek is egyre növekvő számban jelennek meg náluk. Egy olyan csoportról beszélünk tehát, amelynek tagjaira sok esetben az alábbiak jellemzők.

- Rossz az általános egészségi állapotuk - erőnlét, koleszterin, vérnyomás, súly.
- Rossz a mentálhigiénés állapotuk - depresszió, fásultság, folyamatos csalódottság, kudarcok.
- Megromlanak a családi kapcsolataik, sok esetben az egymást követő vagy egymás melletti generációkon belül - apa és fia, anya és lánya, testvéri kapcsolatok, stb.
- Sokszor képtelenek ellátni magukat huzamosan, vagy olyan helyzetbe kerülnek egy-egy alkalommal, amikor másnak a segítségére szorulnak.
- Nem érzik otthon magukat a világban, nem értnek a technikai vívmányokhoz, a gazdasági, politikai változásokhoz.
- Teljesen idegen a számukra a mai kor közfeladat-ellátása és közigazgatása, illetve jogszabály-rendszere.
- Nehezen fogadják el azt, hogy a fiatalabb generációk kevésbé tisztelik a kort, mint az korábban jellemző volt a magyar társadalomban.

- Ha esetleg még munkát szeretnének, vagy szükséges lenne munkát vállalniuk, akkor szinte lehetetlennek tűnik elhelyezkedniük, a fentiekben is sorolt nehézségeik miatt szinte esélytelenek az egyes állásinterjúkon.

Ugyanakkor nem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy ugyanennek a csoportnak számos értéke is megjeleníthető és hasznosítható lenne, csak eddig sok esetben fel sem merült, hogy ezeket értékeként kezeljék akár ők, akár a környezetük. Ezek az alábbiak.

- Rengeteg tapasztalattal bírnak, amelyből a fiatalabbak is tanulhatnak.
- Több a szabadidejük, mint a fiatalabbaknak.
- Szeretnének hasznosak lenni, nyitottak az új feladatokra.
- Bármilyen csoportosuláshoz, közösséghez szívesen csatlakoznak, főleg abban az esetben, ha a családjukkal való viszonyuk nem felhőtlen - azaz, szükségük van társaságra.

Mi történik majd a csoportban?

Hiteles és korban a célcsoporthoz illő csoportvezető feladata lesz, hogy segítsen megértetni, hogy ennek a projektnek a részeként nemcsak egy önálló kisebb csoportnak/közösségnek lehetnek az érintett idősedők a tagjai, hanem majd segíthetnek másokat is a helyi roma/hátrányos helyzetű emberek, családok közül. Ehhez a legfontosabb az lesz, hogy elhitessük velük, hogy nekik maguknak is fontos és szükséges, hogy megszervezzék magukat, célokat tűzzenek ki maguk elé, és el is induljanak azok felé. Itt kifejezetten fontos, hogy a roma közösség által lakott utcákban élők is úgy álljanak ehhez a kérdéshez, mint a többségi társadalom önmagukat megszervezni képes idősebb tagjai, akik számára nem idegen, hogy klubokat vagy más szabadidős csoportokat szervezzenek önmaguknak és önmagukból. Ez az időskori civil önszerveződés Kecskeméten egyébként is komoly hagyományokkal bír, elég csak a Kecskeméti Nyugdíjasok Klubjainak Megyei Jogú Városi Szövetségére gondolni. Amennyiben az elkövetkezendő években el tudnak indulni ilyen szenior csoportok, akkor a számukra kínált metodika az alábbiakra tér ki részletesen.

- Saját értékek és tapasztalatok meghatározása - mennyit ér az ember, ha időse?
- A fiatalabb generációkkal való esetleges konfliktus, szembenállás alapjainak meghatározása, feltérképezése, illetve ezek természetének megértése.
- A saját családjukban megjelenő konfliktusok helyes és indokolt felvállalásának szükségessége és a konfliktusok megoldása.
- Törekvés a jobb egészségi állapotra.
- Törekvés a jobb kedélyállapotra, pozitívabb szemléletre.
- Annak a motivációnak a megjelentetése, hogy akarjanak nyomot hagyni maguk után, azaz kívánjanak részesévé lenni valaminek, ami sokáig segítheti még a helyi roma közösséget.
- A csoportként, közösségként való önmeghatározás szükségessége, hogy valóban eredményesek lehessenek a projekt egyik fontos részcsoportjaként.

Ki vezesse a csoportot?

A csoport vezetésére olyan személy lehet a legalkalmasabb, aki életkorából adódóan ismeri ezt a korosztályt, illetve közöttük él, és érdemi közösségi tapasztalata is van a helybeli folyamatokban. Fontos, hogy kellő empátiával bírjon, és legyen meg az a képessége, hogy a tiszteletre méltó időszerűak között további tiszteletet képes kivívni. Szintén kiemelten fontos, hogy megfelelően legyen képes képviselni a csoportját, hiszen súlyt, tekintélyt kell adni a helyi közösségben ezeknek az embereknek a továbbiakban is.

Milyen hatással lehet majd az itt zajló munka a roma/hátrányos helyzetű közösség többi tagjára?

A szenior csoportoknak a társadalmi felzárkózásra gyakorolt lehetséges hatásairól kevés tapasztalat áll rendelkezésre. Az eddigiek alapján azonban az látszik, hogy ennek a korcsoportnak az aktív és tudatos bevonása támogatni lehet képes a felzárkózási folyamatokat.

Hiszünk abban, hogy ha Kecskeméten sikerrel jár ez a bevonási törekvés, akkor más településeken is nyíltabban viszonyulnak majd ahhoz, hogy ezt a korosztályt is bevonják a helyi fejlesztési, közösségépítési folyamatokba. Az idősebb generáció bevonása javíthat sok helyi családi viszonyon, erősítheti a generációk közötti kapcsolatot, és megnövelheti azoknak a számát, akik még mindig nem mondtak (vagy egy idő múlva majd már nem mondanak) le arról, hogy ők maguk is tegyenek saját magukért és a saját közösségükért.

Hogyan értelmezhetjük közösségi beavatkozásként mindazt a munkát, ami itt zajlik?

Az lehet az elvárás, hogy az idősebb korosztály bevonása motivációként hasson a fiatalabb generációkra, hiszen ha előbbieik képesek lesznek közösségi programok és feladatok részesei lenni, akkor komoly szégyen lenne a fiatalabbak számára, ha ők azokból kimaradnának. Várjuk mindemellett azt is, hogy az idősek bátor fellépése, aktív megjelenése a családi kapcsolatokat is erősíteni tudja, és a projekt által kínált programok számos család esetében kínálnak előbbre lépést, azaz több generáció is bevonható lesz.

Hány főt és hogyan kívánunk a csoport munkájába bevonni?

15-20 olyan résztvevő javasolt a csoportban, akik betöltötték az 50. életévüket és szeretnének a helyi közösség számára feladatokat vállalni. Feltételezhető, hogy többen is vannak a helyi közösségben, akik örömmel jönnének és korábbi közösségi feladatokból eredő tapasztalataik is vannak, voltak részesei már önszerveződésnek az elmúlt 30 évben a szabadidejükben vagy a munkahelyi közösségükben.

A helyi roma nemzetiségi önkormányzat révén felkereshetők majd személyesen azok, akiket érdekelhet a csoport munkája, illetve elképzelhető az is, hogy a többféle tudást kínáló, többféle korosztályt megcélzó munkacsoportok munkájába egy adott családból többen is jelentkeznek, hiszen az unoka miatt a nagyszülő is érdeklődéssel fordulhat ilyen kezdeményezések felé.

Háztartási praktikum műhelycsoport – lányok

Milyen problémára kíván megoldást kínálni ez a csoport?

Nagyon sok helyen tapasztalható a hátrányos helyzetű/roma közösségekben, hogy azok a fiatal lányok, akik viszonylag korán válnak családayákká (23 év alatt), kevés erőforrással, sok esetben kevés segítséggel, és nagyon sokszor kevés gyermekneveléshez szükséges tudással rendelkeznek. A fiatalon gyermeket váró családok ráadásul nem mindig számíthatnak a saját közösségükre, családjukra sem az elvárható mértékben. Számolni kell azzal, hogy nincs garancia arra, hogy a fiatalon gyermekek vállaló, a tinédzserkort alig maguk mögött hagyó leányok olyan közegben, olyan környezetben kezdhessék meg a családjukról való gondoskodást, hogy abban kellő segítség és erőforrások álljanak rendelkezésre. Ez viszont a későbbiekben kihát majd arra is, hogy milyen gyermeknevelési protokoll vagy szokásrend honosodik meg, főleg akkor, ha számosan vannak ilyen fiatal anyák egy roma közösségen belül.

A fentiekben már említésre került, hogy az idősebb korosztályra kevésbé számíthatnak és kevésbé hallgatnak a mai fiatalok, ez is egy tényező, ami hatással van arra is, hogy milyen gyermeknevelési ismeretekkel, tapasztalatokkal fognak rendelkezni.

A Társadalmi Felzárkózási Stratégia elkészítését megelőző szakmai egyeztetéseken egyértelműen az derült ki a védőnőkkel, szociális szakemberekkel, valamint a helyi roma önkormányzattal és a helyben élőkkel folytatott interjúkból, egyeztetésekből, hogy komoly probléma nagyon sok esetben a felelősségteljes, tudatos gyermeknevelésre való felkészülésnek és a család harmóniájához szükséges feladatok és felelősség felvállalásának a hiánya. Ugyanígy komoly tudásbeli és tapasztalati hiányosság mutatkozik a pénzzel való tudatos bánásmód, a tanulásban való segítség, az erőforrások ésszerű beosztása vagy a háztartási feladatok elvégzésének képessége terén is.

Mi történik majd a csoportban?

A csoportba kerülő résztvevők megtanulják, hogy mit és hogyan csináljanak majd a ház körüli teendők, a gyermeknevelés és a család körüli tennivalók vonatkozásában úgy, hogy az a család egészének az érdekét szolgálhassa. A tervezett tematika mellett a csoportba kerülő személyek saját személyes tudásukat is megoszthatják a többiekkel, így olyan praktikák részesei lehetnek majd, amelyek könnyebbé tehetik a mindennapjaikat. Alapvető képességfejlesztést és tudásbővítést, illetve tapasztalatszerzést kínál a csoport számukra az alábbi témakörökben, tevékenységekben.

- Szabás-varrás, ruhahasznosítás.
- Közösségen és családon belüli erőforrás megosztás.
- Gazdaságos bevásárlás.
- Gazdaságos főzés és tartósítás.
- Alapvető konyhakiskerti ismeretek.
- Alapvető egészségügyi ismeretek.
- Közös tanulást segítő kompetenciák elsajátítása.
- Csoportjátékok, gyermekjátékok, közösségi programok szervezése.
- Megyei földrajz, közlekedés és hatósági eljárásrend alapvető megismerése.
- Tudatosabb gondolkodásmód, határidők, egyéni és családi felelősség kérdése.
- Csonkacsalád, gyermekeket egyedül nevelő szülők helyzete ma Magyarországon.
- Munka és család - hogyan egyeztethető össze két feladat?

Ki vezesse a csoportot?

Olyan személy, aki kellően elismert, köztiszteletnek örvend és a családja nevelésével mostanra már komoly megbecsülést kivívott anya, aki a meglévő tudását és tapasztalatait hitelesen tudja átadni a csoport többi résztvevője, illetve rajtuk keresztül majd a helyi közösség egésze számára.

Milyen hatással lehet majd az itt zajló munka a roma/hátrányos helyzetű közösség többi tagjára?

Már említettük, hogy a helyi közösségben komoly igény mutatkozik erre a típusú tudásra, ismeretszerzésre, és minden bizonnyal örömmel találkoznának a csoportban megfogalmazott gondolatokkal, ismeretekkel azok is, akik nem lesznek annak tagjai. Egyértelmű elvárás a csoportba bekerülő résztvevőktől, hogy mindazt, amit a csoport munkája során elsajátítanak, maguk is adják tovább a szélesebb körben értelmezhető családjukon belül. Ha ez megtörténik, akkor azzal teljesen új alapokra lehet helyezni, hogy miképpen segítsék a családjaikat a fiatal anyák, fiatal feleségek.

Fontos, hogy látszódjon, hogy ez a csoport milyen komoly feladatot vállalt, hiszen a korábbiaknál tudatosabb és több felelősséget felvállalni kívánó családanyak csoportjáról beszélünk, akik reményeink szerint hatni tudnak majd a helyi hátrányos helyzetű/roma közösség más részeire is. A megkülönböztetett figyelem azt is jelenti, hogy a lehető legtöbb helyen, a lehető legszélesebb körű formában javasolt beszámolni a csoportban zajló történésekről.

Hogyan értelmezhetjük közösségi beavatkozásként mindazt a munkát, ami itt zajlik?

Azt várjuk, hogy a közösség egésze - de leginkább a férfiak - még több megbecsüléssel tekintenek a közösségi nő tagjaira, ha azok hasonló programok részesei lehetnek. Hasonló projektek az Egyesült Államokban komoly segítséget nyújtottak afroamerikai és latin közösségekben. Igény esetén amerikai jó gyakorlatok bemutatására is nyílhat lehetőség amerikai szakember személyes látogatása révén.

Hány főt és hogyan kívánunk a csoport munkájába bevonni?

15-20 főben kívánjuk meghatározni egy ilyen csoport létszámát, de jóval többen is lehetnek azok a fiatal családanyak, akiket érdekelhetnek ennek a csoportnak a foglalkozásai.

A védőnői szolgálat, a helyi roma nemzetiségi önkormányzat, valamint a helyi vallási gyülekezetek aktívan segíthetik a figyelemfelhívást és a toborzást a roma közösségen belül egy ilyen kezdeményezéshez.

Háztartási praktikum műhelycsoport – fiúk

Milyen problémára kíván megoldást kínálni ez a csoport?

Hasonlóan a leányokhoz, a fiúk esetében is egyre nagyobb gond az, hogy fiatalon gyermeket vállaló szülőként sokszor komoly hiányosságok jellemzik a gyermeknevelési, a háztartási és a családi kompetenciájukat.

Nagyon korán kerülnek ezek a fiúk olyan döntési helyzetekbe, amelyekkel nem biztos, hogy képesek megbirkózni, vagy a legmegfelelőbb, legmegfontoltabb döntést meghozni. Sokuk esetében az alacsony iskolai végzettség miatt nagyon nehéz munkát találni, viszont ha idénymunkát találnak, akkor az elsőbbséget élvez akár a család elvárásaival szemben is. Gyakran kényszerülnek arra, hogy távoli városban találjanak munkát. Ugyanakkor fiatal korukból adódóan számos háztartási feladat idegen a számukra, illetve a ház körüli teendőkben sincs meg a tudásuk, tapasztalatuk, sok esetben a konkrét erőforrásaik, eszközeik sem. Ez azt is magával hozza, hogy kevésbé figyelnek oda a lakókörnyezet állapotára, nem költenek az állag megóvására, ez pedig további nehézségeket okozhat majd a számukra és a családjuk számára a későbbiekben. Ugyanakkor hiszünk abban, hogy gyakorlati, a mindennapi életben hasznosítható tudás és tapasztalatok megoldást kínálhatnak.

Mi történik majd a csoportban?

Cél, hogy a csoportba jelentkező fiúk olyan új ismeretekre tegyenek szert, amelyekkel saját maguk is tehetnek a lakhatási körülményeik jobbá tételé, illetve a családjuk biztosabb alapokra helyezése érdekében.

Szintén cél lehet, hogy önszervező csoportként önkéntes alapon segítsék egymás családjait azzal, hogy az itt megszerzett tudást egyfajta "brigád" részeként felkínálják egymás, illetve a közösség számára. A fiúk a csoportfoglalkozások során az alábbi ismereteket sajátíthatják el.

- Ház körüli és kerthez kapcsolódó alapvető teendők - évszakokra bontva.
- Gépek, berendezések (motoros fűrész, motoros fűnyíró, fűrőgép, stb.) biztonságos működtetése, kezelése.
- Házkörüli eszközök megfelelő használata.
- Ház szerkezetének, működésének alapvető ismerete - kiemelt figyelemmel tetőre, nyílászárókra, falazatra.
- Gépkocsi, kismotor alapvető működési elvei.
- Alapvető fizika és háztartási eszközök (víz, villanyáram, gáz működési elvei).
- Háziállatokhoz, haszonállatokhoz kapcsolódó alapvető ismeretek.
- Alapvető egészségügyi ismeretek.
- Tudatosabb, egészségesebb étkezés.
- Közös tanulást segítő kompetenciák elsajátítása.
- Csoportjátékok, gyermekjátékok, közösségi programok szervezése.
- A megyei földrajzi adottságai, közlekedés és hatósági eljárásrend alapvető megismerése.
- Tudatosabb gondolkodásmód, határidők, egyéni és családi felelősség kérdése.
- Csonkacsalád, gyermekeket egyedül nevelő szülők helyzete ma Magyarországon.
- Munka és család - hogyan egyeztethető össze két feladat?

Ki vezesse a csoportot?

A lányokhoz hasonlóan itt is egy hiteles, megbecsült személyre lesz szükség, aki köztisztelőnek örvend a közösségben, főleg a helyi fiatalok körében. Fontos lesz, hogy a fentiekben ismertetett tudásanyagot érthetően legyen képes átnyújtani a csoport tagjai számára, és a megfelelő gyakorlati példák kísérik majd a tanulást. A csoport vezetőjének képesnek kell lennie arra, hogy a tagok megosztható egyéni képességeit, tudásait feltárja a csoporton belül az egyes személyekben és képes legyen elérni, hogy azokat hajlandóak legyenek majd megosztani egymással.

Milyen hatással lehet majd az itt zajló munka a roma/hátrányos helyzetű közösség többi tagjára?

A közösség azt fogja tapasztalni, hogy létrejön egy olyan csoport fiatal helyi fiúkból, amelynek tagjai nemcsak a saját családjuk érdekében tudnak a korábbiaknál többet tenni majd, de a megszerzett tudásukat önkéntes alapon és csoportként felkínálják egymás, valamint a helyi közösség számára is. Ezt akár rendszeresíteni is lehet majd, és egy meghatározott ütemterv szerint, vagy éppen váratlan helyzetekre is reagálva széles körben vállalhatnak feladatokat a csoporttagok. A csoport kellően sikeres működtetése azt hozhatja magával, hogy más fiatal fiúk is csatlakozni szeretnének, illetve a tagok megszerzett tudásukat, gyakorlati ismereteiket, tapasztalatukat tovább tudják adni másoknak.

Hogyan értelmezhetjük közösségi beavatkozásként mindazt a munkát, ami itt zajlik?

Ilyen típusú csoport és kezdeményezés tudomásunk szerint még nem volt Kecskeméten. Ugyanakkor, ha létrejön, akkor a közösség saját maga rendelkezik majd egy olyan csoporttal, amely segítséget nyújt a közösség egészének abban az esetben, ha valahol esetleg szerelni, megjavítani lesz szükséges valamit, vagy valamelyik hátrányos helyzetű/roma családnak olyan összefogásra lenne szüksége, amelyben fontos lenne, hogy többek segítsék őket. Akik az elején még nem csatlakoznak, de látják majd a csoportba tartozó fiúk sikereit, tudásuk bővülését, ez motiválóan hathat rájuk, illetve felmerülhet az a gondolat is, hogy ilyen csoportot bárhol és bármikor létre lehet hozni, nem szükséges feltétlenül hozzá egy Európai Unió támogatásból megvalósuló projekt. Ehelyett elsősorban helyi belső motiváció kell olyan fiatalokban, akik megértik, hogy a változás, az újfajta tudás megszerzése elsősorban rajtuk múlik. Ennek szép példája lehet egy ilyen csoport.

Hány főt és hogyan kívánunk a csoport munkájába bevonni?

Javasolt legalább 15-20 főt bevonni, de felső határt nem érdemes megszabni, hiszen számolni kell valamennyi lemorzsolódással is, főleg az évnek abban a szakaszában, amikor egyéb munkára is van lehetőség.

Érdemes bevonni a célterületeken található iskolákat, valamint feltérképezni és elérni azokat a nem formális, baráti társaságokat, akiknek sikeres integrálása a kezdeményezésbe motiváló lehet a többiek számára is.

Egészségügyi műhelycsoport – általános ismeretek

Milyen problémára kíván megoldást kínálni ez a csoport?

Mára már köztudomású, hogy a hátrányos helyzetű/roma emberek általában 10-12 évvel kevesebbet élnek, mint a társadalom többségi, illetve nem hátrányos helyzetű tagjai. Ennek okaira is rámutatott már számos szakember, a tapasztalatok alapján az egészségügyi állapotban észlelhető hátrányos helyzetet okozó leggyakoribb tényezők az alábbiak.

- Rossz lakhatási körülmények.
- Egészségtelen táplálkozás abból adódóan, hogy kénytelenek olcsóbb, silányabb ételeket fogyasztani.
- Egészségtelen táplálkozás abból adódóan, hogy nem kellően tudatosan vásárolnak élelmiszert és gyakrabban fordulnak elő olyan ételek az asztaluknál, amelyek szénhidrátban, zsírban gazdagok.
- Gyakori, széleskörű dohányzás, sokszor már egészen fiatal kortól.
- Nagyszámú koraszülés - ennek oka sokszor a fiatalon vállalt gyermek, valamint az, hogy a terhesség időszakában sem kellően tudatosak gyakran a kismamák és a családjukban, velük egy környezetben élők.
- Minimális sport és testmozgás.
- Halogató magatartás a szűrővizsgálatok, orvoslátogatások kapcsán.
- Kevés anyagi forrás a megfelelő minőségű gyógyszerek megvásárlására.

Ezek a jellemzők az ország - sőt az egész térség! - hátrányos helyzetű/roma közösségeiben jelen vannak évtizedek óta már, és sajnos Kecskemét sem lóg ki a sorból, itt is komoly nehézségek jellemzik a helyben élő hátrányos helyzetű/roma emberek egészségi állapotát. Mindemellett említést kell tenni a kábítószerrel is, amely szintén komoly mértékben roncolja a helyben élők egészségét, és ez egy olyan mértékű probléma immár, amelynek a büntetőjogi relevanciája mellett egyértelmű egészségügyi vetülete is van. Nem pusztán azzal kell tehát foglalkozni, hogy a rendőrség és az ügyészség végezze eredményesen a dolgát, de egészségügyi szakemberekre, szociális segítőkire is szükség lehet majd a későbbiekben.

Egyértelműen érzékelhető, hogy gond a túlsúly a helyi hátrányos helyzetű/roma közösségben, és az egészségtudatos magatartás hiánya miatt helytelenül, egészségtelenül táplálkoznak és élnek nagyon sokan. Sok az olyan betegség, amely elkerülhető, vagy akár évtizedekkel is késleltethető lenne (pl. cukorbetegség), de ehhez arra lenne szükség, hogy maga a kérdéskör megjelenhessen helyben, lehessen róla beszélni, és rávenni, meggyőzni embereket arról, hogy foglalkozzanak a saját egészségükkel. A nem megfelelő egészségi állapotnak olyan következményei is vannak, amelyek évekre, évtizedekre is meghatározzák egy-egy család életét, és azon keresztül a jövőjét. Ilyen következmények lehetnek:

- tartós munkaképtelenség;
- leszázalékoltság;
- átörökített betegségek;
- rossz mentálhigiénés állapot, depresszió, motiváció elvesztése;
- enyhébb vagy krónikusabb gyógyszerfüggőség kialakulása (pl. fájdalomcsillapítók esetén);
- megromló családi viszonyok;
- megnövekvő kiadások.

Mindezek ismeretében szükségesnek látszik egy olyan munkacsoport elindítása, amely ezekre a problémákra próbál meg helyes és változásokat is indukálni képes válaszokat adni, valamint olyan tudással vértézheti fel annak tagjait, amely továbbadható, szélesebb körben felhasználható.

Mi történik majd a csoportban?

Ahogy sok más hátrányos helyzetű/roma közösségben, úgy Kecskeméten is az a gondok forrása, hogy a helyben élők tudása a témáról meglehetősen felszínes, kevés. Szinte alig ismerik a testüket, a betegségeket, a táplálkozás, a mozgás és az egészségi állapot összefüggéseit. Komoly hátráltató tényező az is, hogy számos, a témához kapcsolódó ismeret félig-meddig még ma is tabunak számít, nem mernek beszélni egyes dolgokról az emberek, és sokszor nem is illik szóba hozni kényes kérdéseket.

Ezen a helyzeten mindenképpen változtatni kell, el kell jutniuk a legfontosabb alapvető információknak, ismereteknek az emberekhez. Ez például úgy is biztosítható, hogy a munkacsoportba jelentkező résztvevők megismerik és megvitatják, hogy milyen új tudásra és gyakorlati ismeretekre van szükség ahhoz, hogy ők maguk is képesek legyenek tenni a maguk és családjuk jobb egészségi állapota érdekében. Az egyes foglalkozások egyszerűen, hétköznapi példákon keresztül ismertetik a résztvevőkkel az alábbiakat.

- Miként működik egy egészséges és egy beteg szervezet.
- Rossz lakókörülmények és az egészségi állapot összefüggései.
- Gyógyulást segítő természetes folyamatok.
- Hogyan nő a betegség esélye az idő múlásával.
- Hogyan kell cselekedni vészhelyzetben (szívroham, agyvérzés, súlyosabb háztartási baleset).
- Hogyan segíthető az egészségügyi dolgozók munkája (rendelő, kórház, baleset, helyszíni beavatkozás a szegregátumban).
- Az állami egészségügyi rendszer működésének alapjai.
- Szűrővizsgálatok típusai és fontossága.
- Szenvedélybetegségek.
- Táplálkozás, testmozgás és egészségügyi állapot összefüggései.

Ki vezesse a csoportot?

Prioritás, hogy olyan személy foglalkozzon ezzel, akinek magának is van egészségügyi végzettsége, gyakorlata, valamint képes arra, hogy a csoport számára készített szakmai tematikát közérthetően és eredményesen átadja a résztvevőknek. Fontos az is, hogy a helyi hátrányos helyzetű/roma közösség előtt kellően hiteles legyen, hiszen számos érzékeny és megfelelő diszkréciót igénylő témáról kell majd beszélni a csoport tagjaival, akik nem biztos, hogy könnyen megnyílnak majd ezekhez a beszélgetésekhez.

Milyen hatással lehet majd az itt zajló munka a roma/hátrányos helyzetű közösség többi tagjára?

Ez lesz az egyik olyan csoport, ahol valószínűleg idegenkedéssel lehet majd találkozni a csoporton kívüli közösség tagjainak részéről. Ennek a téma érzékenysége az oka leginkább,

valamint az, hogy a többiek szemében azok, akik kellően bátornak tűnnek ezzel a témával foglalkozni, kissé „csodabogarak” is lesznek, akiknek a véleményét, gondolatait, felvetéseit, megtanult új ismereteit várhatóan távolságtartóan fogják fogadni majd. Ugyanakkor ez a téma lehet majd az is, amely a leglátványosabb változásokat kínálhatja, amennyiben sikerül a fontosságát minél többekkel megértetni. Ez azt jelenti, hogy várhatóan lesznek olyanok, akik az „újításra”, a progresszív gondolkodásra vevők lesznek, és nem félnek majd a tabukérdésekkel sem szembesülni. Ez legkönnyebben akkor sikerülhet, ha a korábbi, helyben megélt példákon keresztül mutatunk rá arra, hogy mennyire fontos a változás.

Hogyan értelmezhetjük közösségi beavatkozásként mindazt a munkát, ami itt zajlik?

Ha klasszikusan értelmezhető népegészségügyi forradalmat nem is lehet elérni egy ilyen kezdeményezéssel, arra mindenképpen alkalmas lesz ez a munkacsoport, hogy több-kevesebb érdeklődést, figyelmet generálhassunk a helyi roma közösségben és ezáltal érvük azt el, hogy közösen és a korábbiaknál tudatosabban próbáljanak majd a jövőben tenni a saját egészségi állapotuk javításáért. Ha ebben a folyamatban egy-egy család már segít a másoknak, vagy mindig akad olyan személy a közösségen belül, aki tanáccsal szolgálhat mások számára, esetleg azonnali segítséget tud nyújtani egészségügyi szükség esetén, akkor egy nagyon régi és komoly hiányosságot sikerül enyhíteni a romák lakta utcákban Kecskeméten.

Hány főt és hogyan kívánunk a csoport munkájába bevonni?

Remélhető, hogy legalább 15 fő ebben a csoportban is megjelenik, köztük férfiak is, hiszen nem az a cél, hogy túlnyomórészt csak nők csatlakozzanak ehhez a csoporthoz.

Egészségügy műhelycsoport – Terhes- és csecsemőgondozás

Milyen problémára kíván megoldást kínálni ez a csoport?

Ha egy, az egészségüggyel általánosságban már foglalkozó csoportot létrehoztunk a fentieknek megfelelően, akkor fontos, hogy egy olyan csoport is létrejöjjön, amely egy egészen különleges és nagyon fontos témakört jár körül, ez pedig a gyermekvállalás, gyermekvárás és a csecsemőgondozás elsősorban egészségügyi szempontból való megközelítésének a kérdése.

Sokan vannak, úgy vélik, hogy a roma közösségekben megfelelő támogatást kapnak a babát váró kismamák a családjuktól, az őket körülvevő környezettől, és szinte ösztönösen is tudják, hogy mi a jó a számukra. Ezzel szemben a terepen tapasztaltak alapján azt lehet mondani, hogy nagyon sok a nem kellően tudatosan élő kismama, akik nem készülnek fel megfelelően a gyermekük megszületésére, majd azt követően a legfontosabb első néhány hónap és év csecsemőgondozási feladataira. Nagyon sok körülmény pedig már ekkor is komoly hatással van a magzatokra, majd csecsemőkre, sok esetben akár visszafordíthatatlan következményekkel is számolni kell. Az elmúlt évek tapasztalatai, valamint a helyben folytatott személyes egyeztetések, szakmai interjúk arról tanúskodnak, hogy szükséges ennek a témakörnek a lehető legalaposabb feltárása és megértése a helyi roma közösség tagjain belül.

Gyermekeket vállalni komoly felelősség. Ez a felelősség azonban sokszor olyan hirtelen szakad rá egy kismamára (és a gyermek édesapjára, valamint a családi környezetükre), hogy valóban nagyon nehéz felkészülni a hirtelen felbukkanó kihívásokra. Ebben a szakaszban még sok

minden elsajátítható, megtanulható. Komoly gond leginkább akkor van, ha nemcsak, hogy nem akar a kismama és a családja felkészülni a következő hónapokra, évekre, hanem még nehezíti is a saját helyzetét, megnövelve ezzel annak a kockázatát, hogy a megszülető kisbaba nem lesz egészséges, korábban születik, vagy éppen az anya egészsége romlik meg komoly mértékben.

Hisszük, hogy erről beszélni kell, és a meglévő rossz folyamatokat szükséges lassítani, majd megállítani, illetve egy idő után vissza is fordítani.

Természetesen nemcsak a babavárás 9 hónapja bír kiemelt jelentőséggel, hanem a születést követő egy-másfél év is. Itt szintén nagyon fontos a kellő odafigyelés, valamint a család közös felelősségvállalása és munkamegosztása.

Mi történik majd a csoportban?

Tényeken alapuló, biztos ismereteket kínáló felvilágosítás, tudásbővítés szükséges, főleg azoknál a fiatal lányoknál, akik az első gyermeküket várják és/vagy még viszonylag fiatalok a szüléshez (20-23 év alattiak). Ez a tudásbővítés az alábbi témaköröket fogja felölelni.

- Alapvető biológiai ismeretek.
- Szenvedélybetegségek, mint rizikófaktorok a terhesség során.
- Egészségügyi veszélyforrások a terhesség során.
- A terhességgondozás fontossága.
- Férfiak a szülőszobában, az apás szülés, mint segítség.
- A család szerepe, felelőssége a terhesség során.
- Az egészséges lakókörnyezet a terhesség idején.
- Az egészséges lakókörnyezet az újszülött- és a csecsemőkor idején.
- Kötelező oltások, anyatej – az újszülött egészségének védelmezése.

Ki vezesse a csoportot?

Olyan személyt javasolt találni a csoport vezetésére, akinek van érdemi egészségügyi tudása, tapasztalata, és akár már gyermeke is. Az inkább elméleti ismeretek helyett a gyakorlatból vett tapasztalatokra kell felépíteni a tudásanyagot. A csoportvezető munkáját segítheti egy-egy olyan, a helyi közösségből származó idősebb asszony, nagymama is, aki régi, évtizedes praktikákat, tapasztalatokat is meg tud osztani a csoport tagjaival. A téma természetéből adódóan az tűnik valószínűnek, hogy egy női csoportvezető áll majd a csoport élére, de már fentebb is utalunk rá, hogy a férfiak csatlakozása is fontos ebben a csoportban, illetve ebben a témakörben.

Milyen hatással lehet majd az itt zajló munka a roma/hátrányos helyzetű közösség többi tagjára?

Ez ma még megjósolhatatlan, de az sejthető, hogy a roma közösségen belül sokak számára a téma kifejezetten tabu kérdésnek számít majd, és sokféle reakciót fog kiváltani. Fontos kiemelni, hogy a bátran, konstruktívan gondolkodó roma nemzetiségi önkormányzat és a helyi vallási gyülekezetek, valamint civil szervezetek megfelelő partnerek lehetnek ahhoz,

hogy megértessük és elfogadtassuk a közösségben ezt a témakört. A helyi roma/hátrányos helyzetű közösség sorsa szempontjából nagyon fontos, hogy egészséges, felkészült szülőknek egészséges gyermekeik szülessenek, akik egészségesen fejlődhetnek.

Hogyan értelmezhetjük közösségi beavatkozásként mindazt a munkát, ami itt zajlik?

Abból adódóan, hogy ez a téma jobbra ismeretlen volt a korábbiakban a helyi romák körében, bármilyen apró történés, eredmény, változás komoly előrelépést jelent a közösség egésze számára. Hiszünk, hogy sokan nagyon gyorsan észreveszik majd, hogy ezek az ismeretek hasznosak, az itt megismert gyakorlati példák tapasztalatai őket is segítik, és a jobbító szándékot, a pozitív változás igényét találja majd meg ennek a csoportnak a munkájában a helyi közösség.

Mindemellett fontos szempont az is, hogy ha egy nagyobb csoport kezd el ezzel a nehéz témakörrel foglalkozni, akkor az magával hozhatja azt, hogy másoknak is legyen véleményük a dolgról, vagy foglalkozzanak vele – nyilván mindenki a saját közegében és a saját meggyőződése alapján. Azt kell elérni, hogy emiatt senki ne szégyellje magát, és senkinek ne legyen kellemetlen, hogy ez a téma megjelenik a hátrányos helyzetűek/romák között Kecskeméten.

Hány főt és hogyan kívánunk a csoport munkájába bevonni?

A többi csoporthoz hasonlóan itt is javasolt legalább 15-20 személy bevonása, és itt sem kizárólag a lányokra szabad csak számítani – örömmel vennénk, ha akár babát váró, vagy babát tervező párok együttesen is megjelenének a csoport foglalkozásain.

Koordináló és aktivista műhelycsoport

Milyen problémára kíván megoldást kínálni ez a csoport?

Számos hazai roma közösség küzd azzal a problémával, hogy a belső együttműködéshez, közösségi feladatok ellátásához szükséges humán erőforrás, aktivista „belső mag” nem áll rendelkezésre. Azaz nincsenek olyan helybeli személyek, akik önkéntes feladatokat vállalnának, és aktívan tennének azért, hogy valódi változások történjenek a helyi közösségben. Számos településen fordul elő, hogy a helyi roma nemzetiségi önkormányzat sem mindig képes olyan embereket maga mellé felsorakoztatni, akik részesei lehetnének rendezvények, feladatok megszervezésének, megvalósításának, és akik idővel komolyabb, érdemibb feladatokat is el tudnának látni. Kecskemét olyan hely, ahol legalább néhány tapasztalt és motivált helyi aktivista bevonható, de szükséges lenne, hogy sokkal többen legyenek majd a jövőben. A cél az, hogy heterogén csoport legyen ez, nők és férfiak vegyesen, illetve, hogy a legkülönbözőbb korosztályokból jöjjenek majd ezek az emberek.

Mi történik majd a csoportban?

Fontos, hogy vonzóvá tudjuk tenni a helyi roma közösségben azt, hogy valaki önkéntes munkával is hozzá tud járulni a közösség fejlődéséhez, illetve a társadalmi felzárkózáshoz. Ennek érdekében olyan tudásátadás zajlik majd a csoportban, amely révén nemcsak a tudásuk bővíthet a résztvevőknek, de a motivációjuk, elszántságuk, belső magabiztosságuk is fejlődik ezeknek az embereknek.

Az alábbi témakörök kerülnek majd a csoport munkája során feldolgozásra, megvitatásra.

- A közösség fogalma, alapértékei.
- A közösség vezetése és a közösségformálás alapjai.
- Hogyan válhat valaki közösségi vezetővé.
- Közösségi feladatok meghatározása.
- Rendezvényszervezés és közönségszervezés.
- Rendezvények értékelése, elemzés, rendezvényfejlesztés, rendezvények, kutatások, felmérések adminisztrációja.
- Feladatelosztási ismeretek.
- Csoportmotiválás, csoportok munkájának összehangolása.
- Közösségi szolidaritás.
- Alapvető számítástechnikai ismeretek.
- Riport/beszámoló készítési ismeretek.
- Teljesítményértékelés és teljesítményfejlesztés.

Ki vezesse a csoportot?

Tapasztalt és a felelősséggel a legteljesebb mértékig tisztában levő csoportvezetőre van szükség. Fontos, hogy kellően olvasott, tájékozott, ugyanakkor a helyi viszonyokat és a helyi jó, illetve rossz gyakorlatokat, példákat ismerő ember legyen, aki hitelesen tud hivatkozni korábbi helyi esetekre, történésekre.

Milyen hatással lehet majd az itt zajló munka a roma/hátrányos helyzetű közösség többi tagjára?

Reményeink szerint egyfajta státuszt, belső megbecsülést jelent majd az, ha valaki ennek a csoportnak a résztvevőjeként olyan ismeretekre is szert tehet, amelyeket utána számos formában hasznosítani tud. Véleményünk szerint erre van is igény sokakban, a formális csoport kifejezetten arra ad lehetőséget, hogy láthatóvá váljanak ezek az emberek. Ha pedig láthatóvá válnak, akkor a helyi közösség is reagálni fog rájuk – az előzetes felmérések alapján pozitívan.

Hogyan értelmezhetjük közösségi beavatkozásként mindazt a munkát, ami itt zajlik?

A helyi közösségen belüli új struktúrák megjelenését kínálja ez a csoport, ugyanakkor együtt jár majd egy emeltebb szintű és a korábbiaknál szélesebb körű tudásmegjelenéssel is, ami a közösség egészének az érdekét szolgálja majd. Véleményünk szerint egy ilyen csoport hosszútávon szolgálja a helyi társadalmi felzárkózást és az ahhoz szükséges szemléletváltást.

Hány főt és hogyan kívánunk a csoport munkájába bevonni?

Itt is 15 főre lesz majd szükség legalább, akiket javasolt a leginkább rászoruló, legmarginálisabb helyzetű családokból is kiválogatni.

Karrier/Életút/Oktatás csoport

Milyen problémára kíván megoldást kínálni ez a csoport?

A hazai roma közösségek hosszú évtizedek óta tapasztalható nehézkes felzárkózásának egyik legfontosabb okaként jelölik meg a szakértők azt, hogy a hazai romák nagymértékben aluliskolázottak. Nem sikerül olyan tudást összeszedniük az oktatásban, amely aztán a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben is segíteni tudná őket. Ennek okáról nagyon sokan és nagyon másféléket gondoltak és megfogalmaztak már. A Közösségi Beavatkozási Terv szempontjából azt érdemes most hangsúlyozni, hogy a nem megfelelő lakhatási körülmények nehezítik a tanulást, illetve a többségi társadalomtól eltérő szocializációs folyamatok nem minden esetben segítik azt elő, hogy az iskola és a pedagógus olyan érték legyen a roma közösség szemében, amelyre a társadalmi felzárkózás folyamatában mind az egyénnek, mind a családnak, mind a helyi közösségnek szüksége lenne.

Közvetett formában az iskolában maradás ellen hat a leszállított kötelező iskolai korhatár is, valamint az, hogy sok leány és szülei inkább családot szeretne már 18 éves kora környékén. Addigra viszont még nincs érdemben lehetőség egy szakmát kitanulni, iskolai végzettséget szerezni, főleg akkor, ha korábban sem ment jól a tanulás.

A demográfiai tendenciák alapján kijelenthető, hogy folyamatosan nő a roma/hátrányos helyzetű gyerekek száma és aránya már az óvodákban, és egyértelmű a folyamat erősödése az általános iskolai oktatásban is. Ez önmagában egyáltalán nem probléma, ugyanakkor ezek a gyerekek sok esetben más szocializációs folyamatokon mennek keresztül, mint a többségi társadalomban a kortársaik, amire az őket tanító pedagógusok sok esetben egyáltalán nincsenek felkészítve. Ez pedig utóbbiaknál magával hozhatja azt, hogy egy idő után elhagyják a pályát, ami pedig azzal jár, hogy egyre kevesebb és egyre nehezebben biztosított pedagógus oktatja majd a roma/hátrányos helyzetű gyerekeket, különösen a vidéki kisiskolákban. Tőlük pedig nehéz elvárni, hogy a kiváló iskolai teljesítmények garantálói legyenek.

Meg kell említeni továbbá az iskolai erőszakot, a párbeszéd hiányát szülők és tanárok között, valamint azt, hogy az iskola sok helyen elveszíti a funkcióját, gyakorlatilag maguk a diákok és a szülei sem tartják képesnek arra, hogy az ott megszerezhető tudás révén támogassa az ő társadalmi felzárkózásukat.

Ennek hiányában viszont az ezekben az iskolákba járó gyerekek és családjaik nem lesznek képesek jövőt tervezni, maguk és a gyermekeik elé célokat kitűzni.

Mi történik majd a csoportban?

Az iskolát komolyan kell venni. Szülőnek, gyermeknek és pedagógusnak egyaránt – ez egyfajta mottó is lehet a csoport számára. Itt is a szemléleten kell változtatni azáltal, hogy családoknak próbálunk meg abban segíteni, hogy a korábbiaknál felelősségteljesebben, tudatosabban álljanak hozzá ehhez a témához és segítsék a gyermek előbbre jutását az iskolában. Ehhez interaktív előadások és tárgybeli tudást, ismereteket átadó csoportfoglalkozások kerülnek megszervezésre az alábbi témákban.

- A tanulás, mint az érvényesülés legbiztosabb formája.
- A tanulás játékos formái.

- Megtanulni tanulni – tanulásmódszertani ismeretek.
- A csoportban tanulás előnyei.
- Alapvető oktatási jogok és kötelezettségek.
- A pedagógus, mint közfeladat-ellátó, a közösségnek szolgáltatást nyújtó személy.
- Célok megfogalmazása, egyéni karrier és családi előbbre jutás.
- A korai iskolaelhagyásból eredő nehézségek, problémák.
- Tanulást segítő állami támogatások (ösztöndíjak, mentorálás, tanácsadás, stb.).
- A tehetség felismerése, kiaknázása és megélése.

Ki vezesse a csoportot?

Nem feltétel, nem várható el, hogy mindenképpen tanári diplomája legyen majd annak, aki ezt a csoportot vezeti. De azt mindenképpen el kell várni, hogy értsen az oktatáshoz, lássa át, hogy mennyire fontos az egyén, a család és a helyi közösség számára. Fontos, hogy lássa, milyen folyamatok lesznek várhatók majd a településen a következő évek során az oktatás terén, és fel is tudja ezekre a változásokra készíteni a saját csoportját, saját környezetét.

Milyen hatással lehet majd az itt zajló munka a roma/hátrányos helyzetű közösség többi tagjára?

Feltételezésünk szerint örömmel fogadják majd a közösség tagjai egy ilyen csoport létrehozását, amiben azért bízunk igazán, mert a helyi közösségben az oktatás az a témakör, amelyben a leginkább egyet tudnak érteni a helyben élő romák/hátrányos helyzetű emberek. Ugyanakkor az elméleti egyetértést a csoportnak hétköznapi gyakorlattá kell konvertálnia.

Hogyan értelmezhetjük közösségi beavatkozásként mindazt a munkát, ami itt zajlik?

Nyilvánvaló, hogy ha nő azoknak a gyermekeknek a száma, akik tovább tudnak tanulni, végzettséget tudnak szerezni, akkor ez a változás az egész közösség számára értéket és lehetőséget jelent majd. A közösségben kell elérni azt, hogy a lehető legtöbben akarjanak a hétköznapiakon is a részesei lenni a tanulás pozitív élményként történő megjelenítésének. Ennek a gondolatnak a közösségbe való becsatornázása arra ösztönözhet sokakat, hogy az ő gyermekeik is jobban tanuljanak, a szülők pedig erejükhez mérten segítsék őket.

Hány főt és hogyan kívánunk a csoport munkájába bevonni?

Ebben a csoportban is 15 fő lenne a minimum, komoly siker lenne, ha ennél magasabb szám jönne össze az induláskor. Elsősorban olyan szülőket érdemes ide várni, akiknek a gyermekei már/még iskolába/óvodába járnak.

Együttélés csoport – kisebbség/többség viszonyát alakító műhelycsoport

Milyen problémára kíván megoldást kínálni ez a csoport?

A rendszerváltás sok pozitív fejleménye mellett sajnos azt is magával hozta, hogy a nemzetiségi/etnikai közösségek és a többségi társadalom közötti különbségek is szemmel láthatókká váltak. A „mátság” immár nyíltan megélhetővé, észrevehetővé vált, ami azt is

eredményezte, hogy mindez reakciókat, folyamatosan változó folyamatokat is jelentett. A pozitív és negatív előítéletek felszínre kerültek, és ezeket a társadalom egészének is kezelnie kellett, nemcsak azoknak, akik megélték azokat. Ahogyan teltek az évek – illetve immár évtizedek – úgy állandósult számos tényező a hazai roma kisebbség és a többségi társadalom viszonyában, amelyet egy idő után az is jellemezni kezdett, hogy vagy nagyon harsányan, sokszor szinte gyűlölködve beszéltek egymásról az érintett felek, sokszor pedig túlságosan is udvariasan, megbocsátón, elnézően, olykor a túlzott politikai korrektség mellett. Az elmúlt 25 év több olyan történést hozott, amelyek komoly mértékben rombolták a roma kisebbség és a többségi társadalom viszonyát, elég, ha csak néhány településnevet említünk, mint például Zámoly, Olaszliszka, Tatárszentgyörgy.

A mindennapokban megélhető viszonyok egyre terheltebbekké váltak, különösen az országnak azokban a részeiben, ahol a romák aránya magas, illetve tovább nő. Leginkább azért, mert a számuk, arányuk növekedésével még nehezebb lesz egyes településeken eredményes felzárkózást megvalósítani, hiszen a szakmai munka néha önmagában nem elég a helyi viszonyok megváltoztatásához, az elmúlt 50-70 év lemaradásának a behozásához. A terhelt viszonyokkal viszont bizalmatlanság jár, etnikai alapú megkülönböztetés, a másiktól való félelem, egyes extrém helyzetekben akár etnikai alapú feszültségek és konfliktusok is. Kecskemét városa ebben a témakörben még viszonylag kedvező helyzetű településnek mondható. Ugyanakkor azért, hogy a helyi roma közösség és a többségi társadalom viszonya ne romoljon tovább, sőt jobbra is váljon, fontosnak tartjuk egy olyan munkacsoport létrehozását, amely a két közösség közötti kapcsolat jobbra tételén dolgozik. Komoly felelősség lesz majd ez, de ha eredményesek lesznek, akkor azzal egy mindenki felé nyitottabb és együttműködőbb helyi közösség lesz megteremthető.

Mi történik majd a csoportban?

A csoport egyértelműen illusztrálni szeretné mindenki számára, hogy maga a tény, hogy helyben legalább két etnikai közösség létezik, nem jelenti feltétlenül azt, hogy bizalmatlanságnak és bezártságnak kell kialakulnia a településen. A csoport feladata ugyanakkor az is, hogy a közösségi együttélés szabályait újra egyértelművé és megkérdőjelezhetetlenné tegye.

A csoport tagjai és vezetője saját ötleteiket kombinálják majd más települések jó tapasztalataival, valamint kidolgoznak olyan akciókat, tevékenységeket, amelyekkel mind a helyi roma, mind a helyi többségi társadalom tagjait be tudják vonni a változásba. A csoport nem csak önmagában és önmagáért dolgozik majd, hanem folyamatosan feladatai lesznek a teljes helyi társadalom szintjén. A csoport tagjai felmérik, hogy mely területeken és milyen formában lesz szükséges a bizalom építése, valamint a korlátok lebontása, és ebben külső szakember is segítséget nyújt majd.

Ki vezesse a csoportot?

Olyan személyre van szükség, aki mind a helyi roma közösség, mind a helyi többségi társadalom szemében hiteles. Fontos, hogy kellően bátor is legyen ahhoz, hogy olyan témákat, kérdéseket vessen fel, amelyekkel szükséges foglalkozni, de mindaddig mégsem sikerült a településen. Jó kommunikációs képességgel kell rendelkeznie, és azok között is képesnek kell

lennie a bizalom kiépítésére, akikkel eddig még nem került kapcsolatba, vagy akik zártabbak a másik közösség irányába. Hasznos lenne, ha lenne rendezvényszervezői tapasztalata is.

Milyen hatással lehet majd az itt zajló munka a roma/hátrányos helyzetű közösség többi tagjára?

Hisszük, hogy a csoport munkájának is köszönhetően csökken majd a roma közösséggel szembeni bizalmatlanság a településen, befogadóbb, támogatóbb lesz a többségi társadalom, és ez a hivatalos kapcsolatokban is segíthet, csökken a diszkrimináció, illetve a diszkrimináció-gyanús esetek száma. Ezzel párhuzamosan a roma közösségben azt várjuk, hogy megnő a bizalom a többségi társadalom, és kiemelten a közfeladat-ellátók irányába, akik így eredményesebben tudják majd végezni a munkájukat.

Hogyan értelmezhetjük közösségi beavatkozásként mindazt a munkát, ami itt zajlik?

A csoport tagjai gyakorlatilag a helyben élő roma és többségi közösséget képviselik majd. Mindaz, amit tesznek, amit kezdeményeznek, megvalósítanak, kicsiben leképezi mindazokat a várt pozitív tendenciákat, amelyeket a teljes helyi társadalom szintjén is szeretnénk majd a közeljövőben vizionálni.

Hány főt és hogyan kívánunk a csoport munkájába bevonni?

15 főt mindenképpen kívánatos a csoport részévé tenni. Fontos, hogy férfiak és nők együttesen legyenek közel azonos arányban a csoport tagjai, illetve az is fontos szempont, hogy etnikailag se legyen homogén, romák és nem romák közösen legyenek a csoport tagjai.

Végezetül megemlíjtjük, hogy a munkacsoportok foglalkozásainak egy olyan helyi közösségi térben javasolt megvalósulniuk, ami közel van a helyi roma közösséghez és adottak a feltételek 15-20 fő egy időben és csoportban való oktatására, képzésére, közös munkájára. A Mezei utcai Közösségi Ház ideális helyszíne lehet ezeknek a tevékenységeknek.